

9.4.2021

Teknologianeuvottelukunnan sihteeristö

Hyväksytty kokouksessa 7, 12.4.2021

Pöytäkirja, teknologianeuvottelukunta kokous 6

Aika Torstai 18.3.2021 klo 9-12

Paikka Teams-verkkokokous

Paikalla: Risto Siilasmaa, hallituksen puheenjohtaja, F-Secure Oyj – puheenjohtaja
Päivi Nerg, alivaltiosihteeri, valtiovarainministeriö - varapuheenjohtaja
Ilona Lundström, osastopäällikkö, työ- ja elinkeinoministeriö
Laura Vilkkonen, osastopäällikkö, liikenne- ja viestintäministeriö
Henrik Ehrnrooth, toimitusjohtaja, KONE Oyj
Ilkka Kivimäki, Founding Partner, Maki.vc
Kristiina Mäkelä, provosti, Aalto-yliopisto
Antti Vasara, toimitusjohtaja, VTT
Nina Nissilä, johtaja, Kela
Mikko Rusama, digitalisaatiojohtaja, Helsingin kaupunki

Sihteeristö:

Laura Eiro, erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö, pääsihteeri
Matti Mannonen, johtaja, Teknologiateollisuus ry
Sami Kivivasara, yksikön päällikkö, valtiovarainministeriö
Petri Räsänen, kehittämisspäällikkö, työ- ja elinkeinoministeriö
Maaria Mäntyniemi, neuvotteleva virkamies, liikenne- ja viestintäministeriö
Jukka Lähesmaa, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö
Pirre Laaksonen, koordinaattori, valtiovarainministeriö (siht.)

Estynyt: Ilkka Paananen, toimitusjohtaja, Supercell

1. Asialistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyntä

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.01.

Hyväksyttiin esityslista.

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja liitteen mukaisena.

Liite 1: Pöytäkirja kokous 5 (18.2.2021)

2. OKR – tavoitteet ja avaintulokset

Asiakohdan tavoitteena oli päättää tavoitteet ja keskustelun kautta saada evästyksiset sihteeristölle avaintulosten jatkotyöstöön.

Pääsihteeri Eiro alusti OKR tavoitteista: muutoksia tehty aiempaan mm. ylimmäistä tavoitetta "ultimate goal" hiottu eteenpäin. Viittä muuta tavoitetta hieman myös hiottu. Käytiin läpi rakennetta ja tavoitteita keskustellen.

Muutamia nostoja keskustelusta:

- kokonaisuutta pidettiin oikein hyvänä
- sanoitukseen tulee vielä kiinnittää huomiota, yhtenäistää mm. verbit "Suomi on"-muotoon, tätä kannatettiin ja näin päätettiin tehdä
- tavoite 4:n sanoitukseen uusi muotoiluehdotus: "Ihmislähtöiset ja tehokkaat digitaaliset julkiset palvelut luovat maailmanluokan vaikuttavuutta ja kansalaisten hyvinvointia."
- käytiin paljon keskustelua TKI-mittareista ja –investoinneista mm. että TKI-panostuksilla mahdollistetaan input ->output ja korrelaatio on kova, ei tavoite vaan keino. Pohdittiin, että 5% on myös symbolinen luku kertoen halusta ja tulevaisuudesta.
- Suomen tulisi etsiä maantieteeseen riippumattomia asioita -> digitaaliset ratkaisut ovat juuri tällaisia kilpailuetuja -> mikä osa arvoketjusta halutaan olevan Suomessa ja tuovan Suomeen lisäarvoa, mitkä ovat "must win battlet" -> tätä kaikkea olisi tärkeää nostaa raporttiin.
- julkisen sektorin (ml. lainsäädäntö) tulisi olla mahdollistajana -> tämä näkökulma tulisi näkyä selvemmin raportissa. Todettiin, että tämä on tärkeää, mutta hankalaa nostaa ylätasolle ja linkittää juuri teknologiaan. Infranäkökulma voisi näkyä tavoitteissa, esimerkiksi tukien parasta mahdollista infraa tukemaan teknologiayrityksiä - sekä digitaalinen, että fyysinen infra. Kun yhdistetään fyysinen ja digitaalinen saadaan paras lisäarvo ja tässä Suomi voisi varmasti olla hyvä.
- pohdittiin josko "vanha teollisuusaspekti" puuttuu raportista tässä vaiheessa ja pitäisikö sitä olla/näkyä.

Yleiskeskustelun jälkeen pääsihteeri esitteli yksityiskohtaisemmin tavoitteet. Todettiin, että avaintulosten yksityiskohtaiseen käsittelyyn ei kokouksessa ole aikaa, mutta kommentteja voi lähettää kirjallisesti pääsihteerille jälkikäteen.

Muutamia nostoja keskustelusta:

- 1 ja 3 on paljon samaa. Miten saadaan kulttuurinmuutosta näkyviin?
 - Tavoite 1: avaintulokset - eniten keskustelua käytiin liittyen 5% TKI:hin liittyen
 - Tavoite 2: rohkea kokeilukulttuuri näkyviin tähän, suuri aukko tutkimuksen ja yritysten välillä; ehdotettiin korkeakoulutettujen nettomaahanmuuttoa mittariksi (ei opiskelijat); ehdotettiin lisättäväksi ”kehittäminen”
 - Tavoite 3: asenneilmapiiriin sopisi myös omistaminen. Keskusteltiin myös yo-tutkimuksen kaupallistamisesta (ml.IPR), joka on omana ehdotuksenaan tai osana jotain toista ehdotusta.
 - Tavoite 4: palvelukehitysosaamisen näkökulmia voisi koittaa lisätä; pohdittiin voisiko yksi tavoitteista olla enemmän foorumeja yksityiselle- ja julkiselle sektorille, tätä kannatettiin. Samalla myös todettiin, että foorumeita on jo paljon, mutta niiden haasteena on saada ne tuottamaan aitoja hyötyjä. Pohdittiin mittaristoja, esimerkkinä kerrottiin IMD Smart City indeksistä¹, myös DESI-indeksi² voisi olla relevantti.
- Todettiin, että julkisen sektorin tehokkuus pitäisi muuttaa kustannusvaikuttavuudeksi, em. kehittämiseen ollaan luomassa mittareita koko julkiselle sektorille. Pohdittiin voisiko yksi mittari olla se, että meillä on ylipäättään julkisen sektorin päätöksenteon automatisoinnin salliva lainsäädäntö voimassa?
- Tavoite 5: pohdittiin, ettei varsinainen omavaraisuus ole itseisarvo, mutta opit on saatavilla erityisesti korona-ajasta. EU-tason suvereniteettikeskustelu voi olla Suomen kilpailukyvyn kannalta vaarallinen kehitys. Tulisi tavoitella, että reilu ja vapaa kilpailu säilyy.
 - Pohdittiin ”anti-fragile” –ajattelun lisäämistä ts. jos Suomi osaa hyödyntää digivihreitä ja resilienttejä ratkaisuja voimme nousta vahvempana. Pitäisikö näkyä hiilineutraalisuus ja kriiseistä selviäminen?

Liite 2: Muistio tavoitteista

Liite 3: Ennakkomateriaali

3. Toimenpide-ehdotukset

Pääsihteeri alusti kertoen, että kaikki ehdotukset on käyty läpi, ja moni tippui pois niiden pienuuden vuoksi (ei vaikeuden). Ehdotuksia on myös yhdistetty, nyt toimenpiteitä on n. 40 kpl, joissa alakohtia. Ajallisesti suurin osa toimenpiteistä kuluvalle hallituskaudella toteutus. Priorisointia pitää vielä tehdä. Toimenpiteet on

¹ <https://www.imd.org/smart-city-observatory/smart-city-index/>

² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-economy-and-society-index-desi>

jaoteltu tavoitekokonaisuuksiin. Asiat ovat eri kokoluokkaa, mutta silti ehdottamisen/edistämisen arvoisia.

Keskustelusta nostoja:

- maailmanluokan tki-infra ja ekosysteemit -> ehdotettiin järjestyksen muutos: maailmanluokan tki-ekosysteemit ja infrat (sillä infrat osa ekosysteemejä)
- toivottiin nostettavan vahvojen ekosysteemien rakentaminen ja kehittäminen. – kannustettaisiin enemmän ekosysteemejä, josta syntyy hub and scope –malli (mm. FCAI esimerkkinä tai Hki GSE)
- keskittymät ja ekosysteemit takaisin ensimmäiseen osuuteen (oli siirretty 3.osioon)
- keskusteltiin myös pitäisikö ottaa kantaa yliopistojen lukumäärä ja aluepolitiikka keskusteluun
- digitaalinen ja fyysinen infra ja niiden toimivuus ts. toimintaympäristö toivottiin mukaan
- osaaminen ja koulutuskärki tärkeitä, myös osaamispohjainen maahanmuutto - ennustettavuus, ei top-down, parhaat ihmiset, ennakoiva verotus, työperäinen maahanmuutto, asiakaslähtöinen kokemus hyväksi, holistinen kokemus (pankkipalveluiden yms. ja koulupaikkojen yms. osalta)!
- keskusteltiin myös uudenlaisien työskentelytapojen vaatimaa uutta säädöspohjaa, keskusteltiin keikkatyötaloudesta, mahdollistamisesta ja alustataloudesta.
- 4. osiossa haettu stack/taso-ajattelua sekä ihmislähtöistä ajattelua. Tasapainoilua myös ”omadataan” liittyen. Kaikkia toimia tarvitaan kokonaisuuden toteutumiseksi, keskenään linkittyneitä. Keskusteltiin laajakaista- ja 5G näkökulmista sekä PPP-yhteistyöstä.

Puheenjohtaja pyysi kaikkia jäseniä käymään kaikki toimenpiteet läpi seuraavan 10 päivään sisään ja lähettämään kirjalliset kommentit pääsihteerille perjantaihin 26.3. mennessä.

Liite 3: Ennakkomateriaali

4. Ehdotus seurantamalliksi

Käytiin alustava keskustelu ehdotuksesta ja evästyksen jatkotyöhön keskustellen. Puheenjohtaja alusti seurantaan liittyen todeten, ettei tällä hetkellä ole yhteistä tietokantaa tai raportointia suurille määrille valtion toimijoiden teettämiä ja tuottamia raportteja ja toimenpide-ehdotuksia. Ehdotuksena story points – tyyppinen seuranta, jonka toteutusmahdollisuuksia ja omistajuutta nyt selvitetään.

Pääsihteeri esitteli luonnosteltua seurantamallia ennakkomateriaalin mukaisesti. Tärkeää olisi saada raportoinnista mahdollisimman paljon hyötyjä kaikille. Mielellään otetaan kommentteja vastaan malliin liittyen.

Liite 3: Ennakkomateriaali

5. Jatkotyöskentelystä

Kirjoitustyö alkaa heti. Pääsihteeri lähettäneen osioissa kommentoitavaksi.

Raportin runko esiteltiin lyhyesti kokouksessa, jaetaan myöhemmin.

- Kokous 7 maanantaina 12.4. (päivämäärä korjattu 16.4.-> 12.4.)
- Suomen kestävän kasvun ohjelma (15.3.), puoliväliriihi (21.-22.4.)
- Raporttiluonnos lausunnoille 19.4. -7.5. (alustavasti, 3 viikkoa)
- Verkkotyöpaja tiistaina 27.4. klo 13.30-16.30 välillä
- Kokous 8 maanantaina 17.5.
- Raportin luovutus ja julkaisu tiistaina 1.6. klo 14.00

6. Muut esille tulevat asiat

Ei muita asioita.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.02.

Jakelu

Neuvottelukunnan jäsenet ja sihteeristö

Liitteet

Pöytäkirja kokous 5 (18.2.2021)

Muistio OKR-tavoitteista

Ennakkomateriaali asiakohdat 2-4